

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Житомирський державний університет імені Івана Франка
Інститут гідробіології НАН України
Гідроекологічне товариство України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

МАТЕРІАЛИ IV НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«БІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ – 2013»
для молодих учених і студентів

16-18 квітня 2013 р.
м. Житомир

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ІНСТИТУТ ГІДРОБІОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ

ГІДРОЕКОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНИ

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

БІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ – 2013

МАТЕРІАЛИ

IV науково-практичної Всеукраїнської конференції
молодих учених та студентів

16-18 квітня 2013 року

Житомир
Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка
2013

Література

1. Волков В. Основи теорії та методики фізичної підготовки студентської молоді: Навчальний посібник / В. Волков - К.: «Освіта України», 2008. - 256 с.
2. Дубогай О.Д., Заваський В.І., Короп Ю.О. Методика фізичного виховання студентів, віднесених за станом здоров'я до спеціальної медичної групи: Навчальний посібник. Луцьк: Надстир'я, 1995. - 220с.
3. Марченко С.І. Вікові особливості фізичного розвитку молодших школярів // Теорія та методика фізичного виховання. - 2006. - №6. - с. 9-13.
4. Теорія та методики фізичного виховання: Учеб. для студ. фак. фіз. культури пед. ін-тів / За ред. Б.А. Ашмаріна - М.: Просвещение, 1990.
5. Холодов Ж.К., Кузнецов В.С. Теория и методика физического воспитания и спорта: Учебное пособие для студентов высш. учеб. заведений. М.: Издательский центр "Академия", 2000. - 480 с.

УДК 376:37.037

М.П. Гумінська¹, Д.В. Шевчук^{1,2}, Н.М. Корнійчук¹, С.П. Опанасюк²

¹Житомирський державний університет імені Івана Франка

²Житомирська обласна дитяча клінічна лікарня

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПОРУШЕНЬ АКОМОДАЦІЇ У ДІТЕЙ ІЗ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Суттєві зміни, які відбуваються у суспільстві, зокрема у сфері фізичної культури та спорту, знайшли своє відображення у процесах формування нових підходів у фізичному вихованні дітей із особливими потребами. На сьогоднішній день у світі нараховується близько 500 млн. людей із обмеженими можливостями, 150 млн із яких – діти. Тому, пошук шляхів соціальної реабілітації, адаптації, відновлення функцій організму мають пріоритетний напрям дії співпраці педагогів, лікарів, фізичців у сфері фізичного виховання.

Згідно з гуманістичною концепцією, Конвенцією ООН про права людини, на основі доцільності соціальної інтеграції, доцільним є забезпечення комплексного підходу до фізичного виховання дітей із порушенням зору. Такий підхід має забезпечити мотивацію та раціональне застосування рухової активності, дозволить максимально наблизити психофізичні можливості організму та особистості до самореалізації в суспільстві.

За даними Міністерства охорони здоров'я України спостерігається збільшення захворюваності зорового аналізатора у дітей. До важкої офтальмопатології відносяться захворювання кришталика, дистрофічна міопія, атрофія зорового нерва. Дедалі розповсюдженішими стають такі захворювання як короткозорість, астигматизм, амбліопія, спазм акомодаци та ін. Спазм акомодаци є наслідком вегетативної судинної дистонії і найчастіше виникає у дітей. При даній патології спостерігається асенізація

нервової системи дитини (дитина стає дратівливою, відчуває головний біль, погано переносить зміну температур). При порушенні акомодаци повністю змінюється характер та звички дитини. Вона стає дратівливою, плаксивою, знижується рівень навчання в школі.

Відсутність корекційно-профілактичної роботи у фізичному вихованні дітей із порушенням акомодаци становить причину подальших вторинних відхилень фізичного та психологічного розвитку, порушень у руховій сфері дитини тощо. Результатом обмеження рухової активності дитини при порушенні зору є низка відхилень у фізичному розвитку та функціонуванні усіх систем організму. До найбільш характерних відносять відставання дітей на антропометричними показниками порівняно із здоровими однолітками, порушення постави, деформація стоп, хребта, слабкість «м'язового корсета» та ін.

У дітей із ослабленим зором дуже часто спостерігається порушення статури, яке тривалим впливатиме на розлади діяльності внутрішніх органів. Порушення статури, слабкий м'язевий корсет у дітей молодшого віку піддається корекції при правильній організації занять фізкультурою та режиму дня. Дітям із ослабленим зором рекомендують денний відпочинок лежачи протягом 30-40 хв, це дає змогу розслабити м'язи, «розвантажити» хребет. Спати слід на твердому, рівному матраці. Недопустимо спати на високій подушці від чого виникає стискання грудни й утруднене дихання.

Таким чином, фізична культура та спорт є ефективним засобом профілактики розвитку різних форм захворювань. Фізичне виховання дітей із порушенням акомодаци є інваріантною складовою навчального процесу. За сучасними уявленнями, фізкультура сприяє не тільки більш швидкому та повному клінічному одужанню, але і функціональному відновленню усіх функцій організму та соціалізації.

УДК: 37.037:796-057.87

А.М. Дем'янова¹, М.З. Крук²

^{1,2}Житомирський державний університет імені Івана Франка,
вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ВНЗ

Одним з головних завдань ВНЗ є фізична підготовка студентів. У вищому навчальному закладі загальне керівництво фізичним вихованням і спортивно-масовою роботою серед студентів і навіть організацією спостережень за станом здоров'я покладено на ректора, а конкретне проведення здійснюється адміністративними підрозділами й суспільними організаціями закладу. Безпосередню відповідальність за постанову і проведення навчально-виховного процесу з фізичного виховання студентів

у відповідності з навчальним планом і державною програмою викладати на кафедрі фізичного виховання ВПЗ. Значна увага приділяється масовим, оздоровчим, фізкультурно-спортивній роботі, яка проводиться спортивним клубом кафедри, а також громадськими організаціями.

Слід відзначити, що науково-технічний прогрес та інші фактори, які безпосередньо впливають на життя та побут людей, призвели до перестрою пріоритетів у системі фізичного виховання та освіти студентів у деяких спеціальностях, що за даними багатьох дослідників призводить до зниження ефективності професійних дій в майбутньому [3].

Фізична підготовка є складовою частиною процесу фізичного виховання майбутніх фахівців, яка в свою чергу є компонентом системи фізичної культури студента. Вдосконалення фізичної культури молоді може здійснюватися кількома способами: самостійні заняття, заняття спортом, заняття з фізичного виховання. Фізичне виховання студента – це педагогічний процес, який спрямований на оздоровлення, розвиток фізичних якостей і загальної та спеціальної працездатності, що передбачає всебічний гармонійний розвиток систем та органів і фізичну підготовку до майбутньої професійної діяльності. Завдання фізичного виховання щодо навчання елементарним руховим діям у вищому навчальному закладі, на наш погляд, є не актуальним завдяки його виконанню впродовж навчання у школі. Аналізуючи завдання, які повинні вирішуватися в процесі фізичного виховання студентської молоді можна дійти висновку, що розвиток фізичних здібностей є ключовим моментом усього процесу. Від модальності засобів, методів і форм організації, що спрямовані на фізичне вдосконалення майбутніх фахівців, визначається рядом законів та нормативних документів, на основі яких повинно відбуватися рішення усіх вищезгаданих завдань фізичного вдосконалення особистості [3].

Також фізична підготовка студентів як частина процесу фізичного виховання, направлена на підвищення функціональних можливостей організму, розвиток фізичних якостей з одночасним поліпшенням спеціальної фізичної і технічної підготовленості в видах рухової активності, активізації волевих проявів і набуття професійно-прикладних, психофізичних навиків і вмінь, а в цілому і поліпшення стану здоров'я.

Безперечно, що для корекції поведінкових реакцій у напрямі зміцнення здоров'я вирішальну роль відіграє викладач, який дає суб'єкту освітнього процесу інформацію про відповідність його дій принципам і умовам здорового способу життя. При цьому у відборі інформації, необхідної і достатньої студенту для інтелектуальних і практичних дій у сфері зміцнення здоров'я визначального значення набувають індивідуально-особові потреби, викладачем так і керівником освітньо-виховного процесу.

Отже, фізична підготовка – це методично грамотно організований процес рухової діяльності людини для оптимального розвитку її фізичних якостей. Термін "якість" відображає рухові можливості людини і передбачає наявність в якостях задатків, якими люди наділені від природи, до їхнього прояву в руховій діяльності. Тому, під фізичними якостями є ті

розуміти розвинені у процесі виховання і цілеспрямованої підготовки рухові задатки людини, котрі визначають можливість та успішність виконання цієї певної рухової діяльності [1, 2].

Основний шлях поліпшення фізичного розвитку та забезпечення фізичної підготовленості студентів це розвиток фізичних якостей за допомогою систематичного виконання різноманітних вправ. В кожній фізичній вправі можна виділити окремі сторони: її форму (техніку), вихідне положення, характер руху, тобто напрямок, амплітуду, темп, ритм та ін. і виявлені при цьому фізичні якості. Основою розвитку рухових якостей є використання здатності організму до накопичувальної пристосованості, до навантажень в процесі якої під впливом регулярних тренувань виникає точне пристосування до характеру та сили цих навантажень і, як наслідок, підвищення функціональних можливостей організму в цьому конкретному напрямку. Це так званий ефект накопичувальної адаптації, що виникає за умов повторювання з достатньою частотою навантажень оптимальної величини. У спортсменів – початківців загальний розвиток рухових якостей є умовою більш швидкого досягнення певного спортивного результату. Для студентів це дає можливість досягти високих результатів у праці, навчанні, вирішенні рухових завдань, що виникатимуть у процесі їх майбутньої професійної діяльності, побуті тощо.

Література

1. А.А. Шевченко, Ю.А. Перевалчиков, Основы физического воспитания.- С.117-119.
2. Волков, В.І. Основи теорії та методики фізичної підготовки студентської молоді. Навчальний посібник.-К.:Освіта України", 2008. – С.12.
3. Наказ МОН України "Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах" від 04.11.06, № 249/2123.

УДК 796.323.2:374

Т.А. Дернова¹, Т.С. Яворська²

¹ДЮСШ № 1, вул. Домбровського, 11 а

²Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна

ВПЛИВ ФАКТОРІВ НА ТОЧНІСТЬ ВИКОНАННЯ КІДКІВ М'ЯЧА В КОШИК У ПРОЦЕСІ ЗМАГАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З БАСКЕТБОЛУ

Фізична культура як суспільне явище займає важливе місце у житті людини впродовж всієї історії її існування, а також є необхідною умовою гармонійного розвитку дитини. Відповідно до закону України «Про фізичну культуру та спорт», фізична культура спрямована на забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного розвитку

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ
IV науково-практичної Всеукраїнської конференції
молодих учень та студентів

БІОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ – 2013

Надруковано з оригінал-макета авторів

Підписано до друку 04.04.13. Формат 60х90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Друк різотрифний
Ум. друк. арк. 17.0. Обл. вид. арк. 17.3. Наклад 300. Зам. 68

Видавець і виготовлювач

Видавництво Житомирського державного університету імені Івана Франка
м. Житомир, вул. Велика Бердичівська, 40
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
серія ЖТ №10 від 07.12.04 р.
електронна пошта (E-mail): zu@zti.edu.ua